

Saluto de s-ro Tanaka Terumi, reprezentanto de Japana Hidankjoo, en la la ceremonio de la Nobel-Premio pri paco

Vespere de la 10-a de decembro 2024, laŭ la japana tempo, la Japana Asocio de Viktimoj de Atoma kaj Hidrogena Bombo (Hidankjoo) ĉeestis la ceremonion de la Nobel-Premio pri paco okazinta en Norvegio. « Estas la kora deziro de la viktimoj de atombomboj, ke ni neniam havu eĉ unu atomarmilon », diris s-ro Tanaka Terumi (92-jara), reprezentanto de la Asocio.

.....

Iliaj Moŝtoj la Reĝo kaj Reĝino, Iliaj Reĝaj Moŝtoj la Kronprince kaj Kronprincino, membroj de la Norvega Nobel-Komitato, gesinjoroj kaj amikoj de la mondo batalantaj por la forigo de nukleaj armiloj.

Mi estas Tanaka Terumi, unu el la komitatanoj de Japana Hidankjoo. Dankon pro la donita ŝanco saluti vin hodiaŭ nome de la premiito, Japana Hidankjoo.

En aŭgusto 1956 ni formis Japanan Asocion de Atombombaj kaj Hidrogenbombaj Viktimoj (Japana Hidankjoo). La postvivantoj de la atombombadoj kampanjas por du bazaj postuloj por certigi, ke la malhoma sufero, senprecedenca en la historio, neniam ripetiĝu.

Unu estas movado, kiu defias la aserton de la japana registaro, ke "la popolo devas kune akcepti la

damaĝon kaŭzitan de la milito", kaj postulas, ke la damaĝo kaŭzita de la atombomboj estu kompensita de la lando, kiu iniciatis kaj efektivigis la militon.

La dua estas movado, kiu opinias, ke nukleaj armiloj estas ekstreme malhomaj kaj mortigaj armiloj, ke ili ne devas kunekzisti kun la homaro, kaj ke ili devas esti aboliciaj kiel eble plej baldaŭ.

Ne estas dubo, ke tiu ĉi movado ludis gravan rolon en la formado de la « nuklea tabuo ». Tamen, hodiaŭ, ekzistas ankoraŭ 12 000 nukleaj kapoj sur la planedo, kaj 4 000 el ili estas deplojitaj pretaj por tuja lanĉo. Nun estas nuklea minaco de nuklea superpotenco Rusio en la ukraina milito, kaj krome, ĉar Israelo daŭrigas siajn persistajn atakojn kontraŭ la palestina aŭtonoma regiono Gazao, kelkaj ministroj parolas pri uzo de nukleaj armiloj. Dum aperadas viktimoj inter civiluloj, estas senfina frustriĝo, ke la « nuklea tabuo » estos rompita. Pri tiuj aferoj mi havas grandan bedaŭron kaj kolelegon.

Mi estas unu el la postvivantoj de la atombombo de Nagasako. Kiam mi estis 13-jara, mi estis elmetita al la atombombo ĉe mia domo, situinta proksimume 3 kilometrojn oriente de la hipocentro.

Tanaka Terumi, membro de la reprezentanta komitato de Hidankjoo, donas la manon al prezidanto Friednes (maldekstre) post parolado en la ceremonio de la Nobel-premio pri paco (Oslo, la 10-an de oktobro) = Kyodo

La 9-an de aŭgusto 1945, mi subite aŭdis la bruon de bombaviadilo kaj tuj poste estis ĉirkaŭita de hele blanka lumo. Mi estis konsternita de la lumo kaj kuris malsupren de la dua etaĝo. Tuj post kiam mi kovris miajn okulojn kaj orelojn kaj kuŝiĝis, forta ŝokondo trairis min. Mi ne memoras pri tio, kio okazis post tio, kaj kiam mi vekigis, granda vitra pordo estis super mia korpo. Estis miraklo, ke eĉ unu vitropeco estis rompita.

Mi travivis preskaŭ senvunda.

Tri tagojn poste mi unuan fojon vidis la plenan amplekson de la ruiniĝo kaŭzita de la atombombo de Nagasako, kiam mi vizitis por demandi pri la sekureco de miaj du onkloj, kiuj loĝis ĉirkaŭ la hipocentro. Mia patrino kaj mi devojiĝis ĉirkaŭ la monteto, atingis la pasejon kaj ŝoke rigardis malsupren al la urbo. Nigrigitaj ruinoj etendiĝis ĝis la haveno, proksimume 3 kilometrojn for. La brika katedralo de Urakami, la plej granda en la Orienta Azio, kolapsis kaj ekzistis nenio plu.

Ĉiuj domoj sur la vojo malsupren al la montopiedo estas forbruligitaj, kaj korpoj restas kuŝantaj ĉirkaŭe, aŭ restas multaj homoj sen helpo, kvankam ili ankoraŭ vivas malgraŭ grave vunditaj aŭ bruligitaj. Mi fariĝis preskaŭ senemocia, mia homa koro fermiĝis, kaj mi daŭre iris al mia celo.

Unu onklino estis trovita karbigita en la ruinoj de ŝia domo, 400 metrojn de la hipocentro, kune kun la korpo de ŝia studenta nepo. La domo de alia onklino kolapsis kaj estiĝis amaso da lignaĵoj. Mia avo kaŭris mortonta kun severaj brulvundoj sur la tuta korpo. Mia onklino suferis severajn brulvundojn kaj forpasis ĝuste antaŭ ol ni alvenis, do ni kremacis ŝian korpon per niaj propraj manoj. Mia onklo, kiu estis preskaŭ nedifektita, forlasis la lokon por serĉi helpon, sed li kolapsis ĉe la celloko kaj mortis, suferinte de alta febro dum ĉirkaŭ unu semajno. La ununura atombombo detruis kvin el

miaj familianoj kaj mortigis ilin ĉiujn samtempe.

Tanaka Terumi, reprezentanta komitatano de Hidankjoo, farante paroladon (10-a, Oslo) = Kyodo

La maniero, kiel mi vidis la homojn mortantajn en tiu tempo, estis tiu, kiu apenaŭ povus esti nomata homa morto. Estis dekoj kaj centoj da homoj suferantaj sen

ricevi ajnan zorgon de iu ajn. Mi forte sentis, ke eĉ en milito oni ne devas esti mortigitaj aŭ vunditaj tiel.

La atombombo de Nagasako eksplodis 600 metrojn en la aeron. 50% de la energio liberigita estis ŝokondo, kiu disbatis la domojn, kaj 35% estis varmoradio, kiu forte bruligis homojn ekstere kaj multajn disfalintajn domojn. Multaj homoj estis fermitaj en rompigitaj domoj kaj forbruligitaj al morto. La ceteraj 15% estis radiado kiel ekzemple neŭtronoj kaj gamaradioj, kiuj penetris la homan korpon kaj detruis ĝin de interne, kaŭzante morton kaj atombombajn malsanojn.

Antaŭ la fino de tiu jaro, la nombro da mortoj en Hiroŝimo kaj Nagasako estis taksita esti proksimume 140,000 en Hiroŝimo kaj 70,000 en Nagasako. Estas laŭtakse, ke pli ol 400,000 homoj postvivis la atombombadon, estante vunditaj kaj eksponitaj al radiado. La pluvivantoj de A-bomboj estis devigitaj silenti fare de la okupaciaj fortoj dum sep jaroj post la atombombadoj, kaj eĉ estis ignoritaj fare de la japana registaro, eltenante solecon, malsanon, aflikton, antaŭjuĝon kaj diskriminacion dum la venontaj 10 jaroj.

La 1-an de marto 1954, usona hidrogenbombo-ekperimento en Bikini-atolo kaŭzis japanajn fiŝkaptistajn boatojn esti eksponita al "mortiga cindro." Aparte, ĉiuj 23 ŝipanoj de la Kvina Feliĉa Drako estis eksponitaj al radiado kaj la ŝipanoj suferis pro akuta radiadmalsano, kaj la kaptitaj tinusoj estis forĵetitaj. Ĉi tiu okazaĵo ekigis movadon de malpermeso de atomaj

kaj hidrogenbombaj eksperimentoj kaj movadon kontraŭ atomaj kaj hidrogenaj bomboj, kiuj disvastiĝis tra Japanio kiel fajro. Kun pli ol 30 milionoj da subskriboj, la Monda Konvencio por Malpermeso de Atomaj kaj Hidrogenaj Bomboj okazis en Hiroŝimo en aŭgusto 1955, kaj la dua kongreso okazis en Nagasako la sekvan jaron. Kuraĝigitaj de tiu ĉi movado, la viktimoj de la atombomboj, kiuj partoprenis la kongreson, formis Japanan Asocion de Atombombaj kaj Hidrogenbombaj Viktimoj (Japana Hidankjoo) la 10-an de aŭgusto 1956.

En sia deklaro de formado, ĝi esprimis sian decidon « savi nin kaj, per niaj spertoj, savi la homaron el la krizo », kaj lanĉis movadon postulantan « forigon de nukleaj armiloj kaj nacian kompenson por la damaĝo kaŭzita de la atombomboj ». Kiel rezulto de la movado, « Leĝaro pri medicina prizorgo al la pluvivantoj de la atombomboj » estis realigita en 1957. Tamen, ĝia enhavo estis nesufiĉa: krom eldonado de « Broŝuro pri sano de pluvivantoj de la atombomboj » kaj disponigado de senpagaj medicinaj ekzamenoj, kuracaj elspezoj estis nur provizitaj por malsanoj, kiujn la Ministro de Sano kaj Bonfarto rekonis kiel atombombaj malsanoj.

En 1968 la leĝo pri specialaj rimedoj por atombombaj viktimoj estis realigita, kaj pluraj specoj de monsubvencioj komencis esti disponigitaj. Tamen, ĝi estis socialasekursistemo, kaj kompenso fare de la

ŝtato restis neita.

En 1985 Japana Hidankjoo faris enketon de atombombaj viktimoj. Ĉi tiu studo malkaŝis, ke la damaĝo kaŭzita de la atombombadoj influas la vivojn, korpojn, mensojn kaj vivojn de homoj. Vivo estis forprenita, viktimoj suferis fizikajn kaj mensajn vundojn, kaj ili ne povis labori pro sia malsano kaj antaŭjuĝo. La rezultoj de ĉi tiu enketo forte konfirmis la bazajn postulojn de la viktimoj de atombomboj, kaj plifortigis ilian kredon, ke neniu alia en la mondo devus iam denove sperti la teruran suferon, kiun ili travivis.

En decembro 1994, la « Leĝo por subteni atombomb-viktimojn » estis promulgita, kombine de la antaŭaj du leĝoj, sed ekzistis neniu kompenso por la centoj da miloj da homoj, kiuj mortis, kaj la japana registaro persiste rifuzis nacian kompenson kaj ĝis hodiaŭ daŭre prenis nur rimedojn limigitajn al radiado-damaĝo. Mi ripetu denove. Mi ŝatus, ke vi sciu, ke la japana registaro ne faris ajnan kompenson por tiuj, kiuj mortis en la atombombado.

Dum longa tempo, ĉi tiuj leĝoj ne validis por viktimoj de atombomboj vivantaj eksterlande, sendepende de sia nacieco. Koreaj A-bomboplurvivantoj, kiuj estis eksponitaj al la atombombo en Japanio kaj revenis al sia hejmlando, same kiel multaj A-bomboplurvivantoj, kiuj enmigris al Usono, Brazilo, Meksiko kaj Kanado post la milito,

suferis de manko de kompreno de la damaĝo kaŭzita de la atombombo dum suferado de malsanoj specifaj al A-bombo-pluvivantoj. Ni staris solidare kun la Asocioj de Viktimoj de Atombomboj formitaj en ĉiu lando, kaj foje procesis en tribunalo kaj alifoje per komunaj agadoj, kaj ili komencis ricevi preskaŭ la saman subtenon kiel en Japanio.

Ni kampanjis por peti de nia registaro, atomarmilaj ŝtatoj kaj aliaj landoj la rapidan forigon de nukleaj armiloj. En 1977, internacia simpozio pri « La Realo de A-bombaj Pluvivantoj kaj la Fakta Situacio de A-bombaj Pluvivantoj » okazis en Japanio sub la aŭspicioj de NRO de Unuiĝintaj Nacioj por klarigi la realecon de la damaĝo kaŭzita de la atomobomboj al homoj. Ĉirkaŭ tiu tempo, la minaco de nuklea milito kreskis en Eŭropo, kaj grandaj renkontiĝoj de centoj da miloj da homoj estis okazigitaj en diversaj landoj, kaj petoj pri prelegoj pri la damaĝoj de la atombomboj venadis al ni.

En 1978 kaj 1982 preskaŭ 40 reprezentantoj de Japana Hidankjoo partoprenis en la Speciala Ĝenerala Asembleo pri Malarmado de Unuiĝintaj Nacioj okazinta en la Ĉefstabejo de Unuiĝintaj Nacioj en Novjorko, kaj krom la prelegadoj en la ĝenerala kunsido, ili ankaŭ atestis en diversaj lokoj.

Post la premia ceremonio, reprezentanta komitatano de Hidankjoo Tanaka Terumi kaj aliaj (10-a, Oslo) = Kyodo

En la Revizia Konferenco kaj ĝia Prepara Komitato por la Traktato pri Ne-Disvastigo de Nukleaj Armiloj (NPT), la reprezentantoj de Japana Hidankjoo havigis al si okazajn paroli, kaj dum la revizia konferenco, en la vestiblo de la ĉefsidejo de Unuiĝintaj Nacioj okazigis ekspozicion pri atombomboj, atingante grandajn sukceson.

En 2012 la norvega registaro proponis okazigi «Konferencon pri la Humanitara Efiko de Nukleaj Armiloj» ĉe la Prepara Komitato por la Revizia Konferenco de NPT, kaj ĉe tri konferencoj

komencantaj en 2013, atestoj de viktimoj de atombomboj estis prenitaj serioze, kaj tio kondukis al intertraktaj kunsidoj de la « Traktato pri la Malpermeso de Nukleaj Armiloj ».

En April 2016 la « Internacia Signaturo-movado Vokanta por la Malpermeso kaj Forigo de Nukleaj Armiloj » proponita de Japana Hidankjoo kaj postulita de atombombaj viktimoj tra la mondo signife disvolviĝis kun pli ol 13.7 milionoj da subskriboj prezentitaj al la Unuiĝintaj Nacioj. Estas granda ĝojo, ke la Traktato pri la Malpermeso de Nukleaj Armiloj estis promulgita la 7-an de julio 2017 kun la subteno de 122 landoj.

La elkora deziro de la viktimoj de atombomboj ne estas la teorio de nuklea malkuraĝigo, kiu premisas la posedon kaj uzadon de nukleaj armiloj, sed tio, ke nukleaj armiloj neniam estu posedataj. Imagu. Estas 4 000 nukleaj kapoj, kiuj povas esti lanĉitaj tuj. Ĉi tio signifas, ke tuj povus aperi damaĝoj centfoje aŭ eĉ milfoje pli grandaj ol tio, kio okazis en Hiroŝimo kaj Nagasako. Vi povus fariĝi viktimoj iam ajn aŭ vi povus fariĝi atencintoj. Tial mi ŝatus, ke ĉiuj tra la mondo diskutu kaj serĉu kune, kion ni povas fari por forigi nukleajn armilojn.

La nuna averaĝa aĝo de viktimoj de atombomboj estas 85 jaroj. Post dek jaroj, nur kelkaj homoj povos atesti kiel homoj, kiuj spertis ĝin propraokule. De nun mi esperas, ke la venonta generacio elpensos manierojn

konstrui sur la movado, kiun ni entreprenis.

Estas unu bonvena afero, kiu estos granda helpo por tio, nome ekzisto de la NPO « Societo por heredi memorojn de Atombombitoj », kiu laboris kune kun Japana Hiankjoo por konservi rekordojn de la Hidankjoo-movado, atestojn de pluvivantoj de la atombomboj kaj agadojn de la filioj de Hidankjoo. En la preskaŭ 15 jaroj ekde sia establado, tiu asocio tenace laboris por tio. Mi esperas, ke la asocio faros grandan paŝon por uzi ĉi tiujn kapablojn eksteren. Mi esperas, ke ĉi tiu organizo fariĝos organizo, kiu dediĉas siajn plenajn klopodojn al diskonigo de la faktoj. Mi forte esperas, ke ĝi vastigos siajn agadojn ne nur enlande sed ankaŭ internacie.

Ĉiuj en la mondo !

Kun la celo pli disvastigi la Traktaton pri Malpermeso de Nukleaj Armiloj kaj formuli internacian traktaton por forigo de nukleaj armiloj, ni instigas vin malfermi forumon en via lando por kunhavi atestojn pri la sperto de atombomboj tiel ke homoj povas senteme kompreni la malhumanecon de nukleaj armiloj. Precipe mi esperas, ke la kredo, ke nukleaj armiloj ne povas kaj ne devas kunekzisti kun la homaro, firme enradikiĝos inter la civitanoj de atomarmilaj ŝtatoj kaj iliaj aliancanoj, kaj ke tio servos kiel forto por ŝanĝi la nukleajn politikojn de iliaj registaroj.

Ne lasu la homaron sindetruiri per nukleaj armiloj!!

Ni kunlaboru por krei homan socion en mondo sen nukleaj armiloj kaj militoj!!

ノーベル平和賞受賞式での田中熙巳さんの挨拶

国王・王妃両陛下、皇太子・皇太子妃両殿下、ノルウェー・ノーベル委員会の皆さん、ご列席の皆さん、核兵器廃絶を目指して闘う世界の友人の皆さん、ただいまご紹介いただきました日本被団協の代表委員の一人の田中熙巳でございます。本日は受賞者「日本被団協」を代表してあいさつをする機会を頂きありがとうございます。

私たちは1956年8月に「日本原水爆被害者団体協議会（日本被団協）」を結成しました。生きながらえた原爆被害者は歴史上未曾有の非人道的な被害を再び繰り返すことのないようにと、2つの基本要請を掲げて運動を展開してきました。1つは、日本政府の「戦争の被害は国民が受忍しなければならない」との主張にあらがい、原爆被害は戦争を開始し遂行した国によって償われなければならないという運動。2つは、核兵器は極めて非人道的な殺りく兵器であり人類とは共存させてはならない、速やかに廃絶しなければならない、という運動です。

この運動は「核のタブー」の形成に大きな役割を果たしたことは間違いないでしょう。しかし、今日、依然として1万2千発の核弾頭が地球上に存在し、4千発が即座に発射可能に配備がされている中で、ウクライナ戦争における核超大国のロシアによる核の威嚇、また、パレスチナ自治区ガザに対しイスラエルが執拗な攻撃を続ける中で核兵器の使用を口にする閣僚が現れるなど、市民の犠牲に加えて「核のタブー」が壊されようとしていることに限りない悔しさと憤りを覚えます。

私は長崎原爆の被爆者の一人です。13歳の時に爆心地から東に3キロ余り離れた自宅で被爆しました。

ノーベル平和賞の授賞式で演説を終え、フリードネス委員長（左）と握手する被団協代表委員の田中熙巳さん（10日、オスロ）=共同

1945年8月9日、爆撃機1機の爆音が突然聞こえると間もなく、真っ白な光で体が包まれました。その光に驚愕（きょうがく）し2階から階下に駆け降りました。目と耳をふさいで伏せた直後に強烈な衝撃波が通り抜けていきました。その後の記憶はなく、気が付いた時には大きなガラス戸が私の体の上に覆いかぶさっていました。ガラスが1枚も割れていなかったのは奇跡というほかありません。ほぼ無傷で助かりました。

長崎原爆の惨状をつぶさに見たのは3日後、爆心地帯に住んでいた2人の伯母の安否を尋ねて訪れた時です。私と母は小高い山を迂回し、峠にたどり着き、眼下を見下ろしてがくぜんとしました。3キロ余り先の港まで、黒く焼き尽くされた廃虚が広がっていました。れんが造りで東洋一を誇った大きな教会・浦上天主堂は崩れ落ち、見る影もありませんでした。

麓に下りていく道筋の家は全て焼け落ち、その周りに遺体が放置

され、あるいは大けがや大やけどを負いながらもなお生きているのに、誰からの救援もなく放置されているたくさんの人々。私はほとんど無感動となり、人間らしい心も閉ざし、ただひたすら目的地に向かうだけでした。

1 人の伯母は爆心地から 400 メートルの自宅の焼け跡に大学生の孫の遺体と共に黒焦げの姿で転がっていました。

もう 1 人の伯母の家は倒壊し、木材の山になっていました。祖父は全身大やけどで瀕死（ひんし）の状態でしゃがんでいました。伯母は大やけどを負い私たちの着く直前に亡くなっていて、私たちの手で荼毘（だび）に付しました。ほとんど無傷だった伯父は救援を求めてその場を離れていましたが、救援先で倒れ、高熱で 1 週間ほど苦しみ亡くなったそうです。1 発の原子爆弾は私の身内 5 人を無残な姿に変え一挙に命を奪ったのです。

演説する被団協代表委員の田中熙巳さん（10日、オスロ）=共同
その時目にした人々の死にざまは、人間の死とはとても言えない
ありさまでした。誰からの手当ても受けることなく苦しんでいる
人々が何十人何百人といました。たとえ戦争といえどもこんな殺
し方、傷つけ方をしてはいけなと、強く感じました。
長崎原爆は上空 600 メートルで爆発。放出したエネルギーの 50%
は衝撃波として家屋を押しつぶし、35%は熱線として屋外の人々に
大やけどを負わせ、倒壊した家屋の至る所に火を付けました。多

くの人が家屋に押しつぶされ焼き殺されました。残りの 15%は中性子線やガンマ線などの放射線として人体を貫き内部から破壊し、死に至らせ、また原爆症の原因をつくりました。

その年の末までの広島、長崎両市の死亡者の数は、広島 14 万人前後、長崎 7 万人前後とされています。原爆を被爆しけがを負い、放射線に被曝（ひばく）し生存していた人は 40 万人余りと推定されます。

生き残った被爆者たちは被爆後 7 年間、占領軍に沈黙を強いられ、さらに日本政府からも見放され、被爆後の 10 年間に孤独と、病苦と生活苦、偏見と差別に耐え続けました。

1954 年 3 月 1 日のビキニ環礁でのアメリカの水爆実験によって、日本の漁船が「死の灰」に被ばくする事件が起きました。中でも第五福竜丸の乗組員 23 人全員が被曝して急性放射能症を発症、捕獲したマグロは廃棄されました。この事件が契機となって、原水爆実験禁止、原水爆反対運動が始まり、燎原（りょうげん）の火のように日本中に広がったのです。3 千万を超える署名に結実し、1955 年 8 月「原水爆禁止世界大会」が広島で開かれ、翌年第 2 回大会が長崎で開かれました。この運動に励まされ、大会に参加した原爆被害者によって 1956 年 8 月 10 日「日本原水爆被害者団体協議会（日本被団協）」が結成されました。

結成宣言で「自らを救うとともに、私たちの体験を通して人類の危機を救おう」との決意を表明し、「核兵器の廃絶と原爆被害に対する国の補償」を求めて運動に立ち上がったのです。

運動の結果、1957 年に「原子爆弾被爆者の医療に関する法律（原爆医療法）」が制定されます。しかし、その内容は、「被爆者健康手帳」を交付し、無料で健康診断を実施するほかは、厚生大臣が原爆症と認定した疾病に限りその医療費を支給するというささやかなものでした。

1968 年「原子爆弾被爆者に対する特別措置に関する法律（原爆特別措置法）」が制定され、数種類の手当を給付するようになりました。しかしそれは社会保障制度であって、国家補償は拒まれたままでした。

1985 年、日本被団協は「原爆被害者調査」を実施しました。この

調査で、原爆被害はいのち、からだ、こころ、くらしにわたる被害であることを明らかにしました。命を奪われ、身体にも心にも傷を負い、病気があることや偏見から働くこともままならない実態がありました。この調査結果は、原爆被害者の基本要求を強く裏付けるものとなり、自分たちが体験した悲惨な苦しみを二度と、世界中の誰にも味わわせてはならないとの思いを強くしました。

1994年12月、2法を合体した「原子爆弾被爆者に対する援護に関する法律（被爆者援護法）」が制定されましたが、何十万人という死者に対する補償は一切なく、日本政府は一貫して国家補償を拒み、放射線被害に限定した対策のみを今日まで続けてきています。もう一度繰り返します。原爆で亡くなった死者に対する償いは日本政府は全くしていないという事実をお知りいただきたい。

これらの法律は、長い間、国籍にかかわらず海外在住の原爆被害者に対し、適応されていませんでした。日本で被爆して母国に帰った韓国の被爆者や、戦後アメリカ、ブラジル、メキシコ、カナダなどに移住した多くの被爆者は、被爆者特有の病気を抱えながら原爆被害への無理解に苦しみました。それぞれの国で結成された原爆被害者の会と私たちは連帯し、ある時は裁判で、ある時は共同行動などを通して訴え、国内とほぼ同様の援護が行われるようになりました。

私たちは、核兵器の速やかな廃絶を求めて、自国政府や核兵器保有国ほか諸国に要請運動を進めてきました。

1977年国連NGOの主催で「被爆の実相と被爆者の実情」に関する国際シンポジウムが日本で開催され、原爆が人間に与える被害の実相を明らかにしました。この頃、ヨーロッパに核戦争の危機が高まり、各国で数十万人の大集会が開催され、これら集会での証言の依頼なども続きました。

1978年と1982年にニューヨーク国連本部で開かれた国連軍縮特別総会には、日本被団協の代表がそれぞれ40人近く参加し、総会議場での演説のほか、証言活動を展開しました。

授賞式を終え、引き揚げる被団協代表委員の田中熙巳さんら（10日、オスロ）=共同

核拡散防止条約（NPT）の再検討会議とその準備委員会で、日本被団協代表は発言機会を確保し、併せて再検討会議の期間に、国連本部総会議場ロビーで原爆展を開き、大きな成果を上げました。

2012年、NPT再検討会議準備委員会でノルウェー政府が「核兵器の人的影響に関する会議」の開催を提案し、2013年から3回にわたる会議で原爆被害者の証言が重く受け止められ「核兵器禁止条約」交渉会議に発展しました。

2016年4月、日本被団協が提案し世界の原爆被害者が呼びかけた「核兵器の禁止・廃絶を求める国際署名」は大きく広がり、1370万を超える署名を国連に提出しました。2017年7月7日に122カ国の賛同を得て「核兵器禁止条約」が制定されたことは大きな喜びです。

さて、核兵器の保有と使用を前提とする核抑止論ではなく、核兵器は一発たりとも持つてはいけないというのが原爆被害者の心からの願いです。

想像してみてください。直ちに発射できる核弾頭が4千発もある

ということ。広島や長崎で起こったことの数百倍、数千倍の被害が直ちに現出することがあるということです。皆さんがいつ被害者になってもおかしくないし、加害者になるかもしれない。ですから、核兵器をなくしていくためにどうしたらいいか、世界中の皆さんで共に話し合い、求めていただきたいと思うのです。

原爆被害者の現在の平均年齢は 85 歳。10 年先には直接の体験者としての証言ができるのは数人になるかもしれません。これからは、私たちがやってきた運動を、次の世代の皆さんが、工夫して築いていくことを期待しています。

一つ大きな参考になるものがあります。それは、日本被団協と密接に協力して被団協運動の記録や被爆者の証言、各地の被団協の活動記録などの保存に努めてきた NPO 法人「ノーモア・ヒバクシャ記憶遺産を継承する会」の存在です。この会は結成されてから 15 年近く、粘り強く活動を進めて、被爆者たちの草の根の運動、証言や各地の被爆者団体の運動の記録などをアーカイブスとして保存、管理してきました。これらを外に向かって活用する運動に大きく踏み出されることを期待します。私はこの会が行動を含んだ、実相の普及に全力を傾注する組織になってもらえるのではないかと期待しています。国内にとどまらず国際的な活動を大きく展開してくださることを強く願っています。

世界中の皆さん、「核兵器禁止条約」のさらなる普遍化と核兵器廃絶の国際条約の策定を目指し、核兵器の非人道性を感性で受け止めることのできるような原爆体験の証言の場を各国で開いてください。とりわけ核兵器国とそれらの同盟国の市民の中にしっかりと核兵器は人類と共存できない、共存させてはならないという信念が根付き、自国の政府の核政策を変えさせる力になるよう願っています。

人類が核兵器で自滅することのないように!!

核兵器も戦争もない世界の人間社会を求めて共に頑張りましょう!!